

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Partijautonomie in het relatievermogensrecht

Schonewille, F.

Citation

Schonewille, F. (2012, February 14). *Partijautonomie in het relatievermogensrecht*. Maklu, Antwerpen. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/18483>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/18483>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Lijst van in hoofdstuk 6 aangehaalde Duitse jurisprudentie

BVerfG 6 februari 2001, 1 BvR 12/92
BVerfG 29 maart 2001, 1 BvR 1766/92

BGH 11 februari 2004, XII ZR 265/02
BGH 25 mei 2005, XII ZR 296/01
BGH 6 oktober 2004, XII ZB 57/03
BGH 6 oktober 2004, XII ZB 110/99

BGH 12 januari 2005, XII ZR 238/03
BGH 25 mei 2005, XII ZR 296/01
BGH 25 mei 2005, XII ZR 221/02
BGH 17 mei 2006, XII ZB 250/03
BGH 5 juli 2006, XII ZR 25/04
BGH 25 oktober 2006, XII ZR 144/04
BGH 22 november 2006, XII ZR 119/04
BGH 28 februari 2007, XII ZR 165/04
BGH 28 maart 2007, XII ZR 130/04
BGH 17 oktober 2007, XII ZR 96/05
BGH 28 november 2007, XII ZR 132/05

OLG Celle 25 februari 2004, *FamRZ* 2004, p. 1202
OLG Celle, 24 juni 2004, *FamRZ* 2004, p. 1489
OLG Karlsruhe, 15 juli 2004, *DNotI-Report* 2004, p. 146
OLG Oldenburg, 28 augustus 2003, *FamRZ* 2004, p. 545
OLG Koblenz, 29 oktober 2003, *FamRZ* 2004, p. 205
OLG München, 28 mei 2004, *MDR* 4/2005

Lijst van aangehaalde Kamerstukken

Wet van 14 juni 1956, <i>Stb.</i> 343	4.3.2.4
TK 1968/69, 10 213, nr. 3	5.4.4; 5.4.4.1
TK 1970/71, 10 213, nr. 6	5.4.4.1
TK 1999/00, 27 084, A	4.3.2.3
TK 1999/00, 27 084, B	4.3.2.3
TK 1999/00, 27 084, nr. 5	4.3.2.3
Wet van 31 mei 2001, <i>Stb.</i> 2001, 275, in werking getreden op 22 juni 2001	4.3.2.6
Wet van 14 maart 2002 tot wijziging van titel 8 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Wet regels verrekenbedingen), <i>Stb.</i> 2002, 152	4.4.2.1
TK 2002/03, 28 600 VI, nrs. 114, 115, 57 en 112	8.4
TK 2002/03, 28 600 VI, nr. 123	4.4.1
TK 2003/04, 29 676, nr. 3	8.5
TK 2003/04, 28 867, nr. 3	5.6; 9.3.1
EK 2004/05, 29 676, nr. A.	9.2.2
EK 2005/06, 29 676, nrs. A-G.	8.4
EK 2005/06, 29 676, nr. E.	8.5
TK 2005/06, 28 867, nr. 9	5.2.3; 9.4.1.2
EK 2005/06, 29 676, nrs. A-G.	H1
TK 2006/07, 30 145, nr. 26	8.5
EK 2007/08, 30 145, nr. C.	8.5; 8.15
TK 2007/08, 28 867, nr. 18	9.2.1
Wet van 27 november 2008 (30 145), <i>Stb.</i> 2008, 500; in werking getreden op 1 maart 2009, <i>Stb.</i> 2009, 56	H1; 4.3.2.1; 8.1
EK 2008/09, 28 867; <i>Stb.</i> 2011/205	H1; 5.2.2; 5.2.3; 5.2.4; 5.6; 7.4.3.2; 9.1; 9.2.1
TK 2008/09, 31 575, nr. 9	5.7.1
TK 2008/09, 31 714, nr. 3	9.2.2
EK 2009/10, 28 867, nr. G.	9.2.1
EK 2010/11, 28 867, nr. H.	9.2.1; 9.3.2
EK 2010/11, 31 714, nr. A.	9.1
EK 2010/11, 32 555, nr. A.	9.4.1.2

Trefwoordenregister

A

aanbevelingen 343
Actio Pauliana 78
administratieve echtscheiding 2, 311, 323
advocaat 152, 153, 154, 156, 158, 211, 284,
286, 303, 310, 312, 313, 314, 317, 318, 322,
342, 343, 360
advocaten 308
advocatenakte 154
affectieve relatie 301, 310, 315, 316, 319, 320,
341, 344, 363
algemene vermogensrecht 75, 101
alimentatie 129, 131, 132, 134
alimentatieafpraak 133
alimentatieclausule 143
alimentatiegerechtigde 111
alimentatieovereenkomst 128, 133, 134, 135
alimentatieplicht 111, 129
alimentatierecht 128
Altersunterhalt 189
Altersversorgung 192
altruïsme 31
ambtenaar van de burgerlijke stand 55, 310,
323
arbeidsinspanningen 250, 251
Ausgleich 168
Ausgleichsanspruch 166
Ausübungskontrolle 174, 177, 180, 181, 188,
190, 192, 195, 197, 198, 199, 243, 246, 335,
336, 361
authentieke akte 303, 317
autonomie 185, 273

B

bedoelingen 204, 213, 219, 222, 223, 225, 226,
230, 232, 235, 237, 242, 245, 253, 255, 303,
309, 315, 337, 341, 362
behoefte 110, 307, 324
behoefteigheid 109
belang van het kind 258, 259, 260, 261, 262,
265, 266, 273, 274, 277, 279, 281
belang van hun kinderen 287
Belehrung 199
beoordelingsinstrument 202, 246, 254, 336,
362
beperkte huwelijksgemeenschap 114, 115,
125, 159, 291, 292, 334

Berufsbiographie 195

bescherming 149, 151, 152, 156, 157, 209, 220,
223, 232, 234, 309, 314, 360
bescherming van derden 77
bestuur 49, 105
bestuursbevoegdheid 49
bestuursoverdracht 75, 76
Betreuungsunterhalt 177, 194
Beurkundung 170, 171
Bevormundung 182
bewijskracht 154
bewijsovereenkomst 40, 68, 72
bewijsvermoeden 107
bewind 270
bijstandsuitkering 130
bijstandsverhaal 109
bijzonder curator 281
bijzondere gemeenschap 102, 106
bijzonder nabestaandenpensioen 113
billijkheid 201
billijkheidscorrectie 241
Blitzschlag 178
boedelbeschrijving 103
boedelmenging 58
bronnen 8
Bruchteilgemeinschaft 166
Bundesgerichtshof 161, 218
Bundesverfassungsgericht 161
burgerlijke staat 316
burgerlijk huwelijk 297, 298, 299, 303, 310,
329
burgerrechtelijke huwelijk 57

C

camping 249
civiel partnerschap 290, 300, 301, 302, 303,
304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312,
314, 315, 316, 318, 320, 321, 322, 324,
325, 326, 327, 328, 329, 340, 341, 342, 344,
363
Commission on European Family Law 142,
266, 284
communicatie 155
conclusies 331
considerans 49, 198, 224, 237, 242, 277, 303,
317, 335
considerans huwelijkse voorwaarden 143

contractdwang 102, 275, 285
 contractgerechtigheid 206
 contractsvrijheid 233
 contractuele huwelijksvermogensrecht 333, 334
 contractvrijheid 2, 4, 5, 9, 11, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 29, 32, 35, 36, 38, 50, 54, 74, 75, 79, 86, 98, 100, 105, 106, 113, 114, 119, 120, 127, 130, 133, 138, 140, 144, 145, 146, 147, 148, 156, 158, 159, 160, 161, 163, 175, 177, 198, 201, 202, 204, 206, 208, 209, 214, 222, 225, 227, 228, 240, 241, 244, 245, 246, 253, 254, 257, 270, 275, 279, 287, 289, 291, 292, 294, 300, 302, 309, 312, 315, 318, 329, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 339, 340, 341, 342, 359, 360, 361, 362, 391
 contractvrijheid in brede zin 21, 32, 206
 contractvrijheid in enge zin 21, 32
 contractvrijheid, solidariteit, huwelijkse voorwaarden 81
 conversie 112, 240, 308, 326
 co-ouderschap 262, 278
 crediteuren 78, 98, 99, 231

D

deelgenoten 105
 definitie 93
 denkraam 296, 301
 derdenbeding 146
 derdenbescherming 97, 99, 146
 deurwaarder 279, 280
 DigiD-code 327
 digitaal register van civiel partnerschap 308
 discursieve grootheid 23
 distributieve rechtvaardigheid 229
 divorce estate planning 81, 123, 125
 doelstelling 10
 dominee 310
 Doppelverdienerehe 185
 Dozy-clausule 146, 147
 draagkracht 110, 307, 324
 draagplicht 67, 69
 Duitse grondwet 28
 Duitsland 161
 duurcontract 241, 255, 337
 duurovereenkomst 95
 dwangmiddel 281
 dwangmiddelen 280
 dwangsom 280
 dwingende wetsbepalingen 85
 dwingend recht 37, 71
 dwingend relatie-aanwinsten
 participatierecht 302

E

echtscheiding 63, 81, 101, 102, 107, 114, 119, 120, 125, 129, 133, 153, 155, 201, 202, 211, 214, 216, 220, 232, 234, 236, 238, 241, 243, 253, 258, 275, 331
 echtscheiding in concreto 123
 echtscheidingsadvocaat 153
 echtscheidingsbeschikking 102, 129
 echtscheidingsconvenant 63, 71, 81, 106, 108, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 145, 150, 151, 153, 159, 268, 279, 293, 333, 334, 339, 342
 echtscheidingsconvenant in enge zin 118, 145
 echtscheidingsconvenant in ruime zin 118
 echtscheidingsnotaris 292, 339
 echtscheidingsprocesrecht 311
 echtscheidingsrecht 2, 101, 124
 echtscheidingsverzoekschrift 267, 313
 eenheidsbeginsel 1, 95, 97, 98
 eenhoofdig gezag 280
 eenvoudige gemeenschap 311, 319
 eenzijdig verzoekschrift tot echtscheiding 261
 ehebedingte Nachteile 194
 Eheschließungsfreiheit 172, 178
 Ehetyyp 99, 130, 142, 145, 155, 159, 186, 187, 193, 238, 239, 242, 246, 325, 333, 342, 344
 Ehetype 336
 Ehetypen 186
 Eheverständnis 181
 Eheverdrag 161, 163, 169, 170, 171, 172, 174, 175, 182, 186, 335
 Eheverträgen 161, 169, 187
 Ehevertragsfreiheit 172
 Ehevertragsgestaltung 186
 Einverdienerehe 185
 Elementarunterhalt 194
 emancipatieargument 264
 erfstellingen 290
 executoriale titel 280
 externe betekenis 222
 externe betekenis van de huwelijkse voorwaarden 235
 externe betekenis van huwelijkse voorwaarden 233
 externe en interne betekenis van huwelijkse voorwaarden 231
 externe werking van huwelijkse voorwaarden 230

F

faillissement 148, 232, 234
 faillissementsrisico 232
 Fallgruppenbildung 186
 familierechtelijke overeenkomst 302, 316

family mediator 153, 155, 156, 158, 159, 286,
313, 314, 342, 360
feitelijk gedrag 216, 226, 238, 255, 337, 362
feitelijk overeenstemmend gedrag 237, 243,
245, 253
finaal verrekenbeding 107, 125
finale verrekenbeding 98
fiscaal partnerschap 301, 316
flipperkast-jurisprudentie 227
flitsscheiding 297
fraternalistische zorgplicht 223
Fremdbestimmung 179
Fremdkörper 130

G

gedeeld ouderschap 278
gedrag 227, 237
gedragingen 213, 214
geestelijke 310, 323
gelijkwaardige opvoeding en verzorging 262
gelijkwaardigheid 271
gelijkwaardig ouderschap 257, 263, 265, 276,
283, 288, 305, 320, 338, 363
gemeenschap 304
gemeenschapsgoed 75
gemeenschapsschuld 70
gemeenschapstelsel 295
gemeenschap van vruchten en inkomsten 82
gemeenschap van winst en verlies 82
gemene huwelijksvermogensrecht 35, 81,
333, 359
Generalklauseln 173
geregistreerd partnerschap 56, 297, 298, 312,
344
Gesamtgut 166
Gesamtnichtigkeit 177
Gesamtschau 176, 196
Gesamtwürdigung 190, 191, 192
Geschäftsfähigkeit 182
geschillenregeling 328
gewijzigde omstandigheden 245
gezag 259, 260, 265, 269, 276, 279, 281, 282,
322
gezamenlijk 262
gezamenlijke gezag 259
gezamenlijke huishouding 303, 304, 318, 319
gezamenlijk gezag 265, 266, 271, 272, 279,
285, 287, 337
gezinsbescherming 46
gidsland 299
Gleichberechtigung 182
goederenregime 95
goede zeden 83, 85, 240, 241, 243, 255, 336,
361, 362
goedkeuring 85
groeimodel 277

groepsstabiliteit 229
grondrechten 28
Grundgesetz 163
Gütergemeinschaft 166, 169, 170
Güterrechtsregister 169
Gütertrennung 166, 171, 172, 175, 187, 190

H

Halbteilungsgrundsatz 180
handelingsbekwaamheid 44
handelingsonbevoegd 221
Hausfrauenehe 185
Haviltex-criteria 222
Haviltexcriteria 145, 226, 230, 235
Haviltexformule 220
Haviltex-met-een-twist 224
Haviltex-normen 201
Haviltexregels 219, 233
heroverwegingsintentie 236
homohuwelijk 298
hoofdelijke aansprakelijkheid 42, 146, 148
hoofdverblijfplaats 281, 284
huishoudkosten 219
humanistische plichtigheid 301
humanistisch raadsman 310
huurovereenkomst 307
huwelijk 101
huwelijk en echtscheiding 1
huwelijksgemeenschap 156
huwelijksband 241
huwelijksbegrip 164
huwelijkscontract 88, 94
huwelijksvoorwaarden 2, 5, 42, 56, 67, 70,
73, 76, 82, 83, 84, 87, 89, 90, 92, 93, 94, 95,
96, 97, 99, 107, 108, 112, 113, 114, 115, 116,
117, 118, 119, 120, 122, 123, 125, 136, 142,
145, 146, 147, 148, 150, 151, 152, 153, 154,
155, 157, 159, 160, 161, 198, 201, 202, 203,
204, 205, 206, 207, 209, 210, 211, 212, 214,
215, 216, 217, 219, 220, 222, 223, 224, 227,
228, 230, 232, 233, 234, 236, 237, 238, 239,
241, 242, 243, 247, 249, 250, 252, 253, 254,
255, 258, 269, 275, 286, 291, 311, 313, 329,
331, 332, 333, 334, 336, 337, 338, 339, 340,
341, 342, 360, 361, 362, 363
huwelijksgemeenschap 55, 58, 72, 73, 83, 91,
95, 101, 102, 106, 111, 112, 113, 115, 117,
120, 123, 146, 147, 290, 291, 292, 295
huwelijksgoederenrecht 342
huwelijksgoederenregime 97, 113
huwelijksgoederenregister 233, 327
huwelijksgoederenstelsel 112
huwelijksovereenkomst 275
huwelijksrelatie 155, 255, 291, 310, 337, 339,
362
huwelijksstijpe 88, 129, 155, 186, 187

huwelijksverbintenis 239
 huwelijksverhouding 79, 88, 238, 240, 242,
 246, 253, 333
 huwelijksvermogensrecht 2, 101, 331
 huwelijksvorm 155
 huwelijkvermogensrecht 124

I

imam 310
 imprévisionregeling 134
 inboedelgoederen 304
 inclusieve overeenkomst 93
 indexering 110
 informed 339
 informed consent 149, 159, 205, 293, 302, 309,
 317, 329, 342, 343, 360, 364
 ingrijpende wijziging van
 omstandigheden 135
 Inhaltsskontrolle 171
 inkomensverrekenbeding 147, 217
 instelling 52
 Instellingsvisie 53
 instituut 295, 298, 316
 interne betekenis van de huwelijkse
 voorwaarden 243, 244, 253
 interne betekenis van huwelijkse
 voorwaarden 233, 235
 interne huwelijkse voorwaarden 221
 interne rechtsverhouding van de
 echtgenoten 232
 interne werking van huwelijkse
 voorwaarden 230
 investering 305

K

kantonrechter 313, 316
 kantonrechter civiel partnerschap 302, 309
 Kautelarjurisprudenz 186
 kerkelijke huwelijk 298
 Kernbereich des
 Scheidungsfolgenrechts 180, 190, 196,
 246
 Kernbereichslehre 194
 Kernbereichslehre des
 Scheidungsfolgenrechts 198, 335, 361
 Kernbereichslehre des
 Scheidungsfolgenrechts 170, 171
 kinderalimentatie 110, 172, 247, 323
 Kindeswohl 173
 klassieke omgangsregeling 262, 263, 264
 klem of verloren'-criterium 260
 koopovereenkomst 76
 kosten van de huishouding 41
 kosten van verzorging en opvoeding 307
 kostwinner 325
 kostwinnershuwelijk 155, 325

koude uitsluiting 86, 126, 215, 220, 227, 234,
 240, 241, 244, 245, 246, 252, 253, 311

L

ladder van het Nederlandse
 echtscheidingsrecht 247
 ladder van het Nederlandse
 scheidingsrecht 247
 Lastenverteilung 188, 196
 Latijns notariaat 162
 Lebensplanung 188, 199
 Lebenssituation 188
 Lebensumstände 188
 Lebensverhältnisse 196
 Legio Lease 47
 Leitsatzentscheidungen 192
 levensbeschouwing 321
 levensbestemming 203
 levensgemeenschap 296
 levensonderhoud 40, 109, 110, 126, 129, 130,
 131, 139, 167, 217, 274, 279, 306, 307, 308,
 318, 319, 324, 325, 326
 Lex Van Oven 44
 lijfswang 280
 lotsverbondenheid 27, 54, 257, 288, 338, 363

M

maatschappelijke ontwikkelingen 289
 maatschappelijke opvattingen 301, 312, 339,
 340
 maatschappelijke verhoudingen 297
 maatstaven van redelijkheid en
 billijkheid 21, 105, 109, 110, 136, 198,
 217, 228, 250, 252, 361
 marktwerking 152
 mededelingsplicht 29, 206
 mediation 154, 155, 255, 269, 280, 283, 309,
 313, 324, 328, 337, 362
 mediationmethode 153
 mediator 153, 154, 155, 211, 268, 269, 284,
 287, 303, 309, 310, 312, 317, 318, 322, 324,
 343
 mediators 308

N

nabestaandenpensioen 111
 nalatenschap 156
 natuurlijke verbintenis 104, 214, 215, 216,
 217, 225, 226, 320
 niet-wijzigingsbeding 133, 134, 135, 140, 141,
 143, 144
 nieuwsaarde 7
 nihilbeding 131, 132, 133, 138, 141
 Normaltyp 321
 norm van gelijkwaardig ouderschap 262
 notarieel accountmanagement 314

notarieel samenlevingscontract 298
 notariële 171
 notariële akte 84, 150, 154, 157, 169, 219, 222, 280, 284
 notariële overeenkomst 291
 notariële tussenkomst 149, 150, 157, 158, 220, 225, 233, 234, 235
 notaris 148, 149, 150, 151, 156, 157, 159, 199, 205, 206, 207, 211, 223, 232, 234, 237, 286, 292, 310, 312, 313, 314, 317, 318, 322, 339, 343, 360
 notarissen 308

O

Oberlandesgerichte 183
 obligatoire overeenkomst 94
 obligatoire rechtsverhoudingen 221
 obligatoire verhouding 231
 omgang 265, 284
 onderhandse akte 317
 onderhandse overeenkomst 42, 89, 117, 121, 153, 291
 onderhandse vorm 154
 onderhoudsbijdrage 274
 onderhoudsplicht 131
 onderhoudsverplichting 130
 onderzoekspz et en verantwoording 5
 ontbindende voorwaarde 97
 ontbonden huwelijksgemeenschap 103, 104, 106, 114, 118, 120
 ontvankelijkheidsvereiste 266
 onveranderlijkheidsbeginsel 1, 150
 onvoorzien omstandigheden 135, 140, 199, 244
 opbouw 11
 opdracht 49
 openbare orde 83, 85
 open normen 301
 opschortende tijdsbepaling 95
 opschortende voorwaarde 97
 opvoedplicht 264
 orakel 141
 ouderdomspensioen 112
 ouderdomspensioenrechten 113
 ouderlijk gezag 271, 273, 306, 322
 ouderlijk vruchtgenot 270
 ouderschap 272, 306
 ouderschapsafspraken 338
 ouderschapsplan 40, 102, 151, 247, 257, 258, 261, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 288, 292, 293, 306, 318, 322, 338, 363
 overeenkomst 291
 overeenstemmend feitelijk gedrag 244

P

pacta sunt servanda 18, 133
 paradigma 7
 paradigmaverschuiving 310
 paraplugespreek 269
 parental responsibilities 266
 partijautonomie 4, 5, 6, 9, 11, 15, 22, 23, 25, 27, 36, 81, 85, 104, 114, 140, 158, 159, 161, 198, 202, 203, 204, 206, 207, 208, 231, 235, 288, 289, 291, 292, 293, 294, 309, 312, 316, 328, 331, 332, 334, 335, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 359, 360, 361, 363, 364, 396
 partneralimentatie 40, 101, 108, 109, 110, 111, 123, 127, 138, 139, 141, 142, 144, 178, 247, 274, 300, 334
 partneralimentatieovereenkomst 120
 partneralimentatieplan 151, 278
 partnerpensioen 113
 partners 301
 passende vergoeding 305, 306
 pastoor 310
 patchwork 295
 pensioen 326
 pensioenrechten 102, 111, 113, 125, 248, 326
 pensioenverevening 111
 pensioenverweer 111
 periodiek verrekenbeding 107, 219
 posthuwelijkse solidariteit 128
 preambel 184
 premaritale echtscheidingsregelingen 124
 premaritale huwelijkse voorwaarden 123
 premarital mediation 126, 155, 157
 Privatautonomie 163, 171, 173
 privévermogen 290
 probleemstelling 9

R

rabbi 310
 reallocatie 221, 302
 rechtsfamilies 162
 rechtsgevoel 230
 rechtspersoonlijkheid 55
 rechtsverhouding 227, 255, 336
 rechtszekerheid 5, 198, 225, 227, 229, 235, 238, 245, 246, 253, 344
 rechtvaardigheid 5, 198, 225, 227, 228, 235, 237, 238, 244, 245, 246, 253, 344
 rechtvaardigheidsgevoel 295
 redelijkheid 201
 redelijkheid en billijkheid 19, 140, 156, 203, 204, 207, 211, 212, 213, 215, 217, 219, 225, 226, 227, 235, 243, 244, 246, 252, 253, 255, 332, 334, 335, 337, 359, 362
 redelijkheid en billijkheid levensonderhoud 303

reflexwerking 258
 register van civiel partnerschap 303, 318
 relatievermogensrecht 10, 289, 302, 310, 311,
 312, 315, 325, 327, 329, 331, 340, 343, 344,
 363
 relatievermogensrechtelijke
 overeenkomst 302
 relatievormen 301
 risk spreading
 rol- en taakverdeling 325
 rolverdeling 287

S

Salvatorische 178
 samengesteld gezin 318
 samenlevers 280, 299, 329, 364
 samenlevingsovereenkomst 300
 samenlevingsvermogensrecht 302
 samenwoners 258, 280, 292, 298, 299, 300,
 301, 311
 samenwoning 263, 264
 samenwoonrelatie 295
 samenwoonverplichting 129, 294
 scheidingsmediation 241
 scheidingsrecht 312
 schenking 156, 294
 schenkingen 290
 schenkingsovereenkomst 60
 schriftelijke overeenkomst 41, 90, 91, 119,
 150, 275, 291
 schuldeiser 78, 146
 schuldeisers 219, 231, 232, 234
 Schuldprinzip 181
 schuldsaneringsregeling 234
 Schwangerschaft 173, 193
 Selbstbestimmung 19, 36, 159, 179, 203, 207,
 332, 334, 341, 359, 360
 semidwingend recht 37
 sense and simplicity 343
 Sittenwidrigkeit 174, 177, 181
 société de fait 221
 Solidarität 190
 solidariteit 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 15, 21, 25, 26, 27,
 30, 32, 35, 36, 39, 50, 54, 64, 79, 81, 86, 98,
 100, 105, 113, 114, 120, 121, 128, 130, 139,
 142, 144, 146, 148, 158, 159, 160, 161, 181,
 189, 201, 202, 204, 205, 206, 207, 214, 222,
 225, 227, 228, 240, 241, 244, 245, 253, 254,
 257, 264, 273, 287, 289, 291, 292, 294, 300,
 302, 309, 312, 315, 324, 329, 331, 332, 333,
 334, 336, 338, 340, 342, 344, 359, 361, 363
 Sondergut 166
 standaardstatuut 296
 standaarduitleg 224
 status 181
 status-contract 233

statuscontract 94
 statuut 222, 233, 295, 298, 301, 340
 sterke arm 281
 strijd met de goede zeden 239
 substance above form 221
 substantive fairness 27
 subvragen 10, 331
 summa ius summa iniuria 182

T

taakverdeling 288, 338
 tabel kinderkosten 307
 Teilnichtigkeit 177
 tijdsbepaling 303
 toestemming 44
 toetsingskader 36, 74
 Totalverzicht 181
 tremanormen 131, 324
 Treu und Glauben 197
 Typenzwang 169

U

uitleg 201, 202, 210, 211, 212, 213, 214, 217,
 220, 222, 224, 226, 227, 228, 230, 233, 234,
 235, 238, 240, 242, 253, 254, 263, 264, 265,
 282, 309, 328, 336, 362
 uitleg van huwelijkse voorwaarden 245
 uitsluitingsclausule 58, 59, 61, 62, 107, 156,
 291, 314
 Unterhalt 167, 175, 177, 181, 189, 190, 247
 Unterhaltsrechts 178
 Unterhaltsvereinbarungen 178
 Unterhaltsverzicht 195
 Unwirksamkeit 174, 175, 177

V

vaststellingsovereenkomst 62, 63, 66, 67, 68,
 71, 72
 verbodsbepalingen 76
 Verbot der kirchlichen Voraustrauung 299
 verbruiksgoed 305
 verdeling 103, 106
 verdeling van de zorg- en
 opvoedingstaken 265
 verdienencapaciteit 40, 137, 177, 229, 242, 244,
 264, 307, 324
 verdrag inzake de rechten van het kind 258
 verevening 112, 326
 Verfassungsrecht 173
 vergoedingsrecht 61, 215, 219, 225, 250, 305,
 320
 vergoedingsrechten 221, 324
 verknochtheid 64, 67, 70
 verrekenbeding 82, 90, 91, 98, 99, 107, 108,
 114, 232, 314, 324
 verrekenbedingen 90

verrekenvordering 147
Versorgungsanrechte 191
Versorgungsausgleich 168, 169, 170, 171, 172,
175, 177, 181, 182, 187, 189, 190, 191, 192
Vertragsfreiheit 163, 170
Vertragsgerechtigkeits 27
Vertragsgestaltung 186
Vertragsgestaltungsaufgabe 178
vertrouwensbeginsel 25, 206
vervalbeding 243
verzoekschrift tot echtscheiding 102, 261
verzorgende ouder 284
volkshuwelijksvermogensrecht 296
volmacht 45
voorhuwelijks
 alimentatieovereenkomst 127, 132, 134,
 136, 138, 140, 142
voorhuwelijks echtscheidingsconvenant 119
voorhuwelijks huwelijks
 voorwaarden 108, 139, 141
voorhuwelijks zwangerschap 335, 361
voorhuwelijks vermogen 290, 291
voorovereenkomst 149
voorwaarde 303
voorwaardelijke huwelijks
 voorwaarden 95, 96, 97, 98
Vorbehaltsgut 167
Vorbehaltsgüter 170
vormvereiste 37, 84, 118, 120, 219, 303, 313
vormvoorschrift 111, 117, 119, 150, 157, 158,
209, 233
vragenlijsten 224

W

Wahlgüterstande 169
Wahlgüterstände 166
wetgevingsellende 289
wetgevingstraject 53
wettelijk deelgenootschap 314
wettelijke gemeenschap van goederen 54,
290, 291, 295, 297, 329, 332
wettelijke huwelijks voorwaarden 55
wettelijke kaderregeling 301
wettelijke maatstaven 109, 111, 130, 131, 134,
135, 136, 140
wettelijke vervaltermijn 120
wettelijk huwelijks type 51
wijziging van omstandigheden 141, 152
wilsovereenstemming 55
Wirksamkeit 187
Wirksamkeitskontrolle 174, 177, 180, 187,
190, 198, 199, 238, 335, 336, 361

Z

zelfbeschikkingsrecht 333
zelfontplooiing 19, 159, 203, 334
zorg- en opvoedingstaken 261, 264, 280, 288,
306, 338, 363
zorg- en opvoedingtaken 276
zorgplicht 24, 36, 39, 130, 139, 142, 149, 205,
206, 215, 238, 280, 284, 292, 303, 310, 311,
312, 315, 317, 318, 319, 326, 341
Zugewinn 181
Zugewinnausgleich 170, 175, 177, 189, 196,
247, 248
Zugewinn Ausgleich 166
Zugewinnsgemeinschaft 165, 169
zwakkere partij 20, 204
zwakkere partner 300
zwangerschap 198

Curriculum vitae

Fred Schonewille (Assen, 1969) studeerde tussen 1987 en 1993 aan de Rijksuniversiteit Leiden en de Universiteit van Stellenbosch (Nederlands recht, Notarieel recht, Spaanse taal- en letterkunde en Christelijke ethiek).

Thans is hij als universitair docent en onderzoeker werkzaam bij het Molen-graaff Instituut voor privaatrecht van de Universiteit Utrecht waar zijn aandachtsgebieden mediation, relatievermogensrecht en notariële regelgeving en ethiek zijn. Hij is tevens verbonden aan het Montaigne Centrum voor Rechtspleging en aan het Utrecht Centre for European Research into Family Law.

Schonewille is door prof. G.P. Hoefnagels opgeleid als mediator en heeft gedurende enkele jaren met hem samengewerkt in diens praktijk, welke hij sedert 2005 zelfstandig heeft voortgezet onder de naam Hoefnagels Family Mediation (Deventer, Apeldoorn). Hij is tevens rechter-plaatsvervanger in de rechtbank Zutphen.

Voorheen was Schonewille notaris en korte tijd lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de boekenreeks van het E.M. Meijers Instituut van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden, zijn in 2010 en 2011 verschenen:

- MI-179 M.B. Voulon, *Automatisch contracteren*, (diss. Leiden), Leiden: Leiden University Press 2010, ISBN 978 90 8728 098 7
- MI-180 B.J. de Vos, *Horizontale werking van grondrechten. Een kritiek*, (diss. Leiden), Apeldoorn: Maklu 2010
- MI-181 S. van Wingerden, D. Alberda, M. Moerings, B. Wartna & J. van Wilsem, *Recidive en nazorg. Een onderzoek onder oud-bewoners van Exodus, DOOR, Moria & Ontmoeting*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2010, ISBN 978 90 8974 316 9
- MI-182 J. Vis, *Ondernemend Waarderen : Waarderend Ondernemen. De subjectiviteit van het begrip economische waarde*, (diss. Leiden), Apeldoorn: Maklu 2010, ISBN 987 90 466 0364 2
- MI-183 J.M.J. van Rijn van Alkemade & J. Uzman (red.), *Soevereiniteit of pluralisme? Nederland en Europa na het Lissabon-Urteil*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2011, ISBN 978 90 5850 6375
- MI-184 G.K. Schoep, C.P.M. Cleiren, J.P. van der Leun & P.M. Schuyt (red.), *Vervlechting van domeinen. Opstellen aangeboden aan prof. mr. J.L. de Wijkerslooth*, Deventer: Kluwer 2010, ISBN 978 90 1307 879 4
- MI-185 Th. Doreleijers, J. ten Voorde & M. Moerings (red.), *Strafrecht en Forensische Psychiatrie voor 16- tot 23-jarigen*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2010, ISBN 978 90 8974 356 5
- MI-186 C. Jiménez Monroy, *Legal and Institutional Aspects of Latin-American Space Cooperation AQUAREL-Sat: The Water Monitoring Constellation*, (diss. Leiden) Zutphen: Wöhrmann Print Service 2010, ISBN 978 90 8570 595 6
- MI-187 M.A.H. van der Woude, *Wetgeving in een Veiligheidscultuur, Totstandkoming van antiterrorismewetgeving in Nederland gezien vanuit maatschappelijke en (rechts)politieke context*, (diss. Leiden), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2010, ISBN 978 90 8974 379 4
- MI-188 A.G. Castermans, K.J.O. Jansen, M.W. Knigge, P. Memelink & J.H. Nieuwenhuis, *40 jaar practicum. Rondom onroerend goed*, Deventer: Kluwer 2010, ISBN 978 90 13 08228 9
- MI-189 M.R. Bruning, M.P. de Jong, T. Liefwaard, P.M. Schuyt, J.E. Doek & T.A.H. Doreleijers, *Wegwijs in het jeugdsanctierecht. Onderzoek naar het juridisch kader voor de zwaarste jeugdsancties in theorie en praktijk*, Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2011, ISBN 978-90-5850-621-4
- MI-190 J.P. van der Leun, E.R. Muller, N. van der Schee, P.M. Schuyt & M.A.H. van der Woude, *De vogel vrij. Liber amicorum prof.dr.mr. Martin Moerings*, Den Haag: Boom Lemma Uitgevers 2011, ISBN 978 90 5961 657 7
- MI-191 M. den Heijer, *Europe and Extraterritorial Asylum* (diss. Leiden) 2011
- MI-192 I. Ievdokymova, *The EU-US SWIFT agreement: which Fate under the Lisbon Data Protection Framework?*, Den Haag: Jongbloed 2011, ISBN 978 90 700 6253 8
- MI-193 R.G. Louw, *Het Nederlands hoger onderwijsrecht*, Leiden: Leiden University Press 2011, ISBN 978 90 8728 132 8, eISBN 978 90 0060 050 8
- MI-194 O.P. van Vliet, *Convergence and Europeanisation. The Political Economy of Social and Labour Market Policies* (diss. Leiden), Leiden: Leiden University Press 2011, ISBN 978 90 8728 145 8, e-ISBN 978 94 0060 063 8
- MI-195 Y.M. van der Vlugt, *De Nationale ombudsman en behoorlijk politieoptreden* (diss. Leiden), Den Haag: Boom Lemma 2011, ISBN 978 90 5931 7 253
- MI-196 D. Allewijn, *Tussen partijen is in geschil... De bestuursrechter als geschilbeslechter*, (diss. Leiden), Den Haag: Sdu uitgevers 2011, ISBN 978 90 12 38728 6
- MI-197 M.L. Koemans, *The war on antisocial behaviour. Rationales underlying antisocial behaviour policies. Comparing British and Dutch discourse analyses*, (diss. Leiden), Amsterdam: Ponsen & Looijen 2011, ISBN 978 90 6464 501 3
- MI-198 M. Hagens, *Toezicht op menswaardige behandeling van gedetineerden in Europa. Een onderzoek naar de verhouding tussen het EHRM en het CPT bij de effectuering van het folterverbod*, (diss. Leiden), Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2011, ISBN 978 90 585 0714 3
- MI-199 G.O. Reerink, *Toezicht Tenure security for Indonesia's urban poor, A socio-legal study on land, decentralisation, and the rule of law in Bandung*, (diss. Leiden), Leiden: Leiden University Press 2011, ISBN 978 90 8728 152 6, eISBN 978 94 0060 071 3
- MI-200 F. Schonewille, *Partijautonomie in het relatievevermogensrecht*, (diss. Leiden), Apeldoorn/ Antwerpen: Maklu-Uitgevers 2012, ISBN 978 94 466 0492 2
- MI-201 R.P. Orij, *Societal Determinations of Corporate Social Disclosures. An International Comparative Study*, (diss. Leiden), Leiden: Leiden University Press 2012, ISBN 978 90 8728 162 5, e-ISBN 978 94 0060 088 1
- MI-202 K.J.O. Jansen, *Informatieplichten. Over kennis en verantwoordelijkheid in contractenrecht en buiten-contractueel aansprakelijkheidsrecht*, (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2012, ISBN 978 90 1310 434 9, eISBN 978 90 1310 435 6

Zie voor de volledige lijst van publicaties: www.law.leidenuniv.nl/onderzoek